

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2013

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць.
Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2013. — 109 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Безкоровайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Архангельська Алла Мстиславівна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'язнавства Київського славістичного університету);

Оляндер Луїза Костянтинівна – доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки);

Гороть Євгенія Іванівна – доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Стеріополо Олена Іванівна – доктор філологічних наук, професор, (Київський національний лінгвістичний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Зимомря Микола Іванович – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет ім. Івана Франка);

Павлова Ольга Іванівна - кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сербіна Тетяна Георгіївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 31.05.2013 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013

до самопізнання, самовираження, працьовитість, толерантність (терпимість до інших людей), критичність, далекоглядність (уміння прогнозувати події, вчинки, дії), почуття гумору, гнучкість, незалежність і самостійність думки, розвинена інтуїція, ерудованість, здатність до аналізу і синтезу, оригінальність, метафоричність мислення, цілеспрямованість, самоконтроль, рефлексивність, енергійність, впевненість у собі.

Отже, креативність як властивість особистості має інтегративний, комплексний характер. Вона характеризується процесом і результатом розвитку людиною своєї неповторної індивідуальності в процесі творчості, але не як самоцілі, а як необхідної умови для накопичення й реалізації власного творчого потенціалу у нових, що раніше не існували, культурних, соціальних, матеріальних та інших цінностях. При цьому результатом творчості можуть бути ситуації, засоби, способи діяльності, емоції і почуття людини. Неповторність внутрішнього і зовнішнього світу людини, при цьому, є запорукою її можливості бути креативною особистістю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богоявленская Д.Б. О предмете и методе исследования творческих способностей / Д.Б. Богоявленская // Психологический журнал. – 1995. – № 5. – С. 40-53.
2. Брушлинский А.В. Психология мышления и проблемы обучения / Андрей Владимирович Брушлинский. – М.: Знание, 1983. – 188 с.
3. Кульчицкая Е.И., Моляко В.А. Сирень одарённости в саду творчества: [монография] / Елена Ипполитовна Кульчицкая, Валентин Алексеевич Моляко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2008. – 316 с.
4. Матюшкин А.М. Загадки одарённости / А.М. Матюшкин. – М.: Школа-Пресс, 1993. – 192 с.
5. Матюшкин А.М. Концепция творческой одарённости / А.М. Матюшкин // Вопросы психологии. – 1989. – № 6. – С. 29.
6. Пономарёв Я.А. Исследование творческого потенциала человека // Психологический журнал. – 1991. – № 1. – С. 9–10.
7. Пономарёв Я.А. Психология творчества и педагогика / Я.А. Пономарёв. – М.: Педагогика, 1976. – 280 с.
8. Холодная М.А. Психологические механизмы интеллектуальной одарённости / М.А. Холодная // Вопросы психологии. – 1993. – № 1. – С. 37-41.
9. Ярошевский М.Г. Психология творчества и творчество в психологии / Михаил Григорьевич Ярошевский // Вопросы психологии. – 1985. – № 6. – С. 19–23.
10. Guilford J.P. The nature of human intelligence / J.P. Guilford. – N.Y. : McGraw-Hill, 1967. – 156 p.

А.О. ЯЦЮРИК. ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИЗУЧЕНИЯ ЛИЧНОСТНЫХ КОРРЕЛЯТОВ КРЕАТИВНОСТИ ЧЕЛОВЕКА

Резюме. В статье описаны лингвистические основы изучения личностных коррелятов креативности человека. Раскрыты механизмы проявления креативности. Выделены функции креативности личности: адаптивная функция развития личности и самовыражения индивида. Определены личностные корреляты креативности человека: активная жизненная позиция, оптимизм, развитие эстетических чувств, стремление к творческому процессу, к открытиям, к духовному росту, к самопознанию, самовыражению, желание работать, толерантность, критичность, дальновидность, чувство юмора, гибкость и др.

Ключевые слова: креативность, механизмы проявления креативности, функции креативности, личностные корреляты креативности.

A.O. YATSJURYK. LINGUISTIC BASIS FOR THE STUDY OF PERSONAL CORRELATE FACTORS OF HUMAN CREATIVENESS

The summary. In this article the creativeness as a peculiarity of the person was described. The mechanisms of the creativeness were shown. The functions of the creative person were substantiated. They are: adaptive, the function of the development of the person, the function of self-presentation. The personal correlative factors of the creativeness were determined. They are: active life position, optimisms, the development of aesthetic feelings, the wish to be creative, to investigate smth., to develop mentally, the drive for self-cognition and self-realization, the wish to work, to be tolerant, to be critical, the ability to anticipate, the sense of humor, flexibility and so on.

Key words: the creativeness, the mechanisms of the creativeness, the functions of the creative person, the personal correlative factors of the creativeness.

Одержано редакцією 25.03.2013 р.

УДК: 159. 370: 811. 111

Т.С. СУХОМЛИН

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ, ЩО ВИРАЖАЮТЬ ПСИХІЧНИЙ СТАН ЛЮДИНИ, З АНГЛІЙСЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Резюме. У статті розкрито основні особливості комунікативної стратегії перекладу фразеологічних одиниць, що виражають психічний стан людини, з англійської на українську мову. Автором виділено окремі шляхи комунікативної стратегії та коротко охарактеризовано їх.

Ключові слова: комунікативна стратегія перекладу, фразеологізм, психічний стан людини.

Постановка проблеми. Сучасна лінгвістика вивчає різноманітні ситуації використання мовлення в міжособистісній комунікації, вербальну поведінку людини як мовної особистості, експресивність мовленнєвих актів, і в кінцевому результаті, ефективність використання мови. “Загальний емоційний простір людства припускає існування загального (інваріантного) емоційно-смыслового поля, що кодується і відтворюється в лексичних і фразеологічних знаках мов. Ці емотивні знаки забезпечують як внутрішнє, так і міжкультурне спілкування *homo loquens* на емоційному рівні” [4, 46].

Однак, фразеологічні одиниці, що позначають емоційно-чуттєву сферу людини, й досі залишаються недостатньо вивченими з точки зору їх функціонування і перекладу.

Таким чином, проблема вербального вираження психічних станів людини в різних мовах є актуальною, її рішення дозволить виявити подібності (загальні риси) та відмінності (національні, ментальні особливості) в репрезентації загального емоційного простору різних культур.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Матеріалом нашого дослідження слугували фразеологічні одиниці на позначення емоцій, почуттів і психічних станів людини, відібрані з лексикографічних словників та об'єднані у групи згідно з класифікацією К.Є. Ізарда, що є достатньо повною для проведення аналізу особливостей функціонування фразеологізмів, що виражають емоції та почуття людини на культурно-історичному рівні розвитку української та англійської мов [4, 242].

Фразеологізм – один із найбільш актуальних об'єктів сучасних антропоцентричних досліджень. Переклад фразеологізмів – завдання непросте, оскільки основною особливістю фразеологізмів є невідповідність плану змісту до плану вираження, що визначає специфіку визначення фразеологічної одиниці, надає гнучкості та глибини її значенням [6, 205]. Саме гнучкість значення фразеологізмів і є головним чинником, що ускладнює процес їх перекладу.

Найзначнішими роботами з вивчення міжмовних фразеологічних відповідностей, на які ми опиралися у ході дослідження, є дослідження І.О. Кушнір, О.В. Куніна, Є.Ф. Арсентьевої, Н.А. Красавського, О.І. Смирницького, М.М. Копиленко та ін..

Метою нашого дослідження є визначити основні особливості перекладу фразеологічних одиниць, що виражають психічний стан людини, з англійської на українську мову.

У ході дослідження нами були поставлені такі завдання:

- 1) визначити головні кроки комунікативної стратегії перекладу фразеологізмів на позначення психічного стану людини;
- 2) розглянути фактори, що не є кроками комунікативної стратегії, проте, значно впливають на якість перекладу фразеологічних одиниць.

Труднощі перекладу фразеологічних одиниць пов'язані, по-перше із певною складністю їх ідентифікації (стале словосполучення може сприйматися як вільне), по-друге, з їх етноспецифікою, по-третє, з емоційною насиченістю фразеологізмів та наявністю кількох перекладених відповідників.

Визначимо найважливіші кроки комунікативної стратегії перекладу фразеологізмів, що позначають психічний стан людини.

1. Розпізнавання в тексті фразеологізмів, на відміну від вільних сполучень мовних одиниць. Для цього необхідно виділити в тексті одиниці, що суперечать загальному змісту, оскільки, найчастіше, саме вони свідчать про присутність переносного значення.

Фразеологізм може привернути увагу граматичними аномаліями (“to go the whole hog” – “жодних відмовок”); незвичним лексичним поєднанням (“fair-weather friend” – “ненадійний друг”); ірреальністю ситуації (“to have butterflies in one’s stomach” (метелики в шлунку) – “нервуватися”) [3, 144-218].

Поруч із вище зазначеними прикладами існує безліч виразів, що співпадають за своїм складом із вільними словосполученнями. Розпізнавати такі фразеологізми допоможе контекст. “When his wife found him, he had pushed his books and was in a brown study”. Те що “Дружина знайшла чоловіка зануреним у важкі роздуми”, (а не в коричневому кабінеті), можна зрозуміти, лише знаючи контекст ситуації в цілому [5, 361].

2. Аналіз мовленнєвих функцій фразеологізмів у конкретній ситуації допоможе вибрати з існуючих можливих перекладів відповідний. Нерідко конфлікт між переносним і прямим значенням використовується автором тексту для того, щоб “обіграти” певні образні, естетичні, емоційно-оцінювальні та інші асоціації або для створення гумористичного ефекту. Функції фразеологізмів різноманітні: в науковому, офіційно-діловому мовленні вони використовуються як номінативні одиниці термінологічного характеру, в художній, публіцистичній літературі та розмовному мовленні на перший план висуваються експресивно-стилістичні особливості та виражальні можливості фразеологічних одиниць.

3. Пошук ідентичної (еквівалентної) фразеологічної одиниці в мові, з якої перекладають. Англо-українських фразеологічних одиниць зі значенням психічних станів є досить багато. Однакові за образом, лексичним складом і змістом фразеологізми повністю співпадають зі зворотами іншої мови. Це вирази, що звертаються до одного джерела, наприклад, Біблії, міфів Стародавньої Греції, історичних подій, спільного людського досвіду та спостережень: “as cold as ice” – “холодний, як лід”. Часткові фразеологізми мають єдиний або подібний образ, дещо різний лексичний зміст і дуже близьке значення (“to be on pins and needles” – “сидіти як на голках”) [1, 16-25].

4. Пошук аналогічної фразеологічної одиниці, що має спільне значення із вихідним, але побудованої на іншій словесно-образній основі (“not for love or money” – “ні за що в світі, ні за які гроші”) [8, 226].

5. Переклад безеквівалентних фразеологізмів, що позначають неіснуючі в іншій мові реалії. При перекладі подібних фразеологізмів використовують:

- калькування – дослівний переклад фразеологізмів із однієї мови на іншу. Необхідною умовою є “звичність” образу для носія мови-реципієнта (“to roll out the red carpet for somebody” – “Розстелити червоний килим” – тепло вітати, приймати когось). Дослівний переклад часто застосовують за наявності розширеної метафори, фразеологічних синонімів, гри слів і каламбуру, і дозволяють, таким чином, зберегти образний лад оригіналу (що надзвичайно важливо при художньому перекладі) [5, 174]. Кальку можна використовувати з пояснювальними додатками типу “як кажуть” або “як кажуть англійці” та ін.;

- дескриптивний або описовий переклад – фразеологічна одиниця мови-джерела відтворюється у мові-реципієнті за допомогою розгорнутого словосполучення або речення і дозволяє досить точно відтворити сигніфікативно-денотативний макрокомпонент значення (“grin like a Cheshire cat” – “посміхатися у весь рот”). Недоліками такого перекладу є втрата образності, експресивності та виразності фразеологізму (“soak into smb.’s brain” – “прийти до тями”) [2, 48];

- комбінований (подвійний, паралельний) переклад – поєднання двох або більше способів передачі фразеологізму мови-джерела на мову-реципієнт, його перевагою є найповніше відтворення семантики вихідного фразеологізму. В одній фразі поєднуються фразеологічна одиниця і пояснення її переносного значення у коротшому вигляді (“Patient as Job” – “терплячий як Йов, який має ангельське терпіння” – калькування + дескриптивний переклад) [9, 397];

- компенсація – за відсутності можливості ідіоматично перекласти одну частину висловлювання, можна ввести ідіому подібної тональності в другу частину твору, цим самим зберігаючи загальний баланс експресивності тексту (“This Roberts is a hot sketch for a fighter, anyway”. – “Цей Робертс – такий “вправний” боксер, що далі ні куди”; a hot sketch – ірон. “яскрава, посередня людина”) [5, 337].

Як зазначалося вище, існують фактори, що не є кроками комунікативної стратегії, проте, значно впливають на якість перекладу фразеологічних одиниць. Контекст і мовленнєві функції ми уже розглянули. Що стосується специфіки менталітету, то різним культурам характерне різне ставлення до емоцій, що виражається, зокрема, в наявності культурно варіативних правил прояву емоцій [5, 173].

Особливості соціокультурного характеру накладають свій відбиток, в першу чергу, на стилістичне забарвлення фразеологічних одиниць. Елементи високого, нейтрального або низького стилю, професійні жаргонізми перекладаються з відповідними елементами. Інколи при перекладі фразеологізмів для досягнення адекватного перекладу цілком можливо вдаватися до нейтрального стилю, якщо перекладачеві важко знайти повний стилістичний відповідник.

Як показало дослідження К.С. Изарда, “мовна виразність тієї чи іншої емоції в даній мові є результатом не лише її етичної оцінки у відповідній культурі, але й багатьох інших, частково культурних, частково мовних факторів” [4, 369].

Висновки. Таким чином, головним фактором комунікативної стратегії перекладу емоційних і психічних станів людини, крім знань мовних особливостей, є знання культури, психологічних та естетичних особливостей перекладача. Він повинен відчувати себе частиною тієї культури, з мови представників якої перекладає той чи інший текст, повинен вжитися в нього, зробити єдиний можливий і в той же час неповторний варіант перекладу. Для цього йому необхідно інтегрувати в своє мислення всю величезну сукупність реалій чужої культури, і викласти свої думки так само ясно й свіжо, як вони були висловлені, використовуючи при цьому всю могутність і багатство його рідної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ажнюк Б.М. *Favourite English Proverbs and Sayings (Улюблені англійські прислів'я та приказки): 500 висловів* / Б. М. Ажнюк. – К. : Криниця, 2001. – 80 с.
2. Арсентьева Е. Ф. Сопоставительный анализ фразеологических единиц, семантически ориентированных на человека, в русском и английском языках и вопросы создания русско-английского словаря: дис. ... д-ра филол. наук. : 10.02.20 / Арсентьева Елена Федоровна. – М., 1999. – 322 с.
3. Баранцев К.Т. *Англо-український фразеологічний словник* / К. Т. Баранцев. – К.: Знання, 2005. – 1056 с.
4. Изард К.Е. *Психология эмоций* / К. Е. Изард. – СПб.: Питер, 1999. – 460 с.
5. Комиссаров В.Н. *Современное переводоведение: учеб. пособие* / В.Н. Комиссаров. – М. : ЕТС, 2002. – 424 с.
6. Кушнір І.О. Загальне і національно-специфічне у фразеології емоцій / І.О. Кушнір // *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. – 2008. – № 3. – С. 203 – 210.
7. Шаховский В.И. *Лингвокультурология эмоций : учеб.-метод. пособие* / В.И. Шаховский. – Волгоград: ВГПУ, 2004. – 80 с.
8. *Chambers English-Ukrainian Dictionary of Idioms*. – К. : Всеуито, 2002. – 475 с.
9. *Collins Cobuilding Dictionary of Idioms*. – Harper Collins Publishers, 2000. – 493 p.

Т.С. СУХОМЛИН. ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ, КОТОРЫЕ ВЫРАЖАЮТ ПСИХИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ ЧЕЛОВЕКА, С АНГЛИЙСКОГО НА УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК

Резюме. В статье раскрываются основные особенности коммуникативной стратегии перевода фразеологических единиц, выражающих психическое состояние человека, с английского на украинский язык. Автор выделяет отдельные шаги коммуникативной стратегии и кратко характеризует их.

Ключевые слова: коммуникативная стратегия перевода, фразеологизм, психическое состояние человека.

T.S. SUKHOMLYN. DISTINCTIVE FEATURES OF PHRASEOLOGICAL UNITS CONCERNING PSYCHOLOGICAL CONDITION OF A PERSON TRANSLATION FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

The summary. The article describes the main features of the communication strategy of phraseological units translation, from English to Ukrainian. Phraseological units, considered in the article, express the mental state of a person. The author distinguishes the individual steps of communication strategies and briefly describes them.

Key words: communication strategy of translation, idiom, the mental state of the person.

Одержано редакцією 22.04.2013 р.

УДК: 37.011.3-051..81'243

О.М. МАЗУРОК

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Резюме. У статті розкрито сутність та зміст поняття „умова” та схарактеризовано відповідні педагогічні умови щодо готовності майбутніх спеціалістів до виконання професійної діяльності.

Ключові слова: педагогічна умова, готовність, мотивація, інтерактивне навчання.

Постановка проблеми. Перехід до ринкових відносин, нові соціально-економічні умови розвитку Української держави, її входження до світового співтовариства спонукають до змін в усіх сферах суспільного життя, зокрема в системі освіти, яка становить основу відтворення інтелектуального й духовного потенціалу народу, слугує потужним засобом розв'язання проблем розвитку науки й техніки, культури й національного відродження, становлення державності, утвердження принципів демократії, професіоналізації життя країни.

Завданням будь-якого вищого навчального закладу освіти є формування гармонійно розвиненої особистості, фахівця, який би зміг гідно конкурувати з іншими на сучасному ринку праці. У цьому контексті перед вищими навчальними закладами постає відповідальне завдання – забезпечити високопрофесійну підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні проблеми розбудови демократичної держави. Особливої актуальності набуває проблема підготовки майбутніх вчителів іноземної мови, оскільки володіння іноземною мовою майбутніми фахівцями розглядається нині як атрибут інтелектуального розвитку людини з вищою освітою, і умова успішної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Перш ніж з'ясувати педагогічні умови, які впливають на процес формування готовності до виконання професійної діяльності в майбутніх вчителів іноземної мови, необхідно чітко визначити поняття „умова”.

Тлумачний словник С. Ожегова визначає умову як вимогу, що ставиться однією зі сторін, які домовляються; як усну чи письмову згоду про що-небудь; як правила, що встановлені в будь-якій сфері життя, діяльності; як обставини, за яких відбувається чи залежить що-небудь [11].

Ю. Бабанський стверджує, що „ефективність педагогічного процесу закономірно залежить від умов, у яких він проходить” [4].

З точки зору філософії, умова тлумачиться як фактор (латинське *factor* – чинник), тобто рушійна сила, причина будь-якого процесу.

Як філософська категорія поняття умова відображає універсальні стосунки між суб'єктами спілкування. За межами діяльності ці стосунки не можуть перетворитися на нову дійсність. Для цього потрібна причина. Тому причинність виконує функцію активного діяльнісного фактора. Саме він із матеріалу умов забезпечує продукування нової дійсності як кінцевого результату.

У психології „умову” розуміють як сукупність явищ зовнішнього та внутрішнього середовища, що ймовірно впливають на розвиток конкретного психічного явища; до того ж це явище опосередковується активністю особистості, групою людей (за М. Конюховим) [8].

Як підкреслює З. Курлянд, коли явище викликає інше явище, воно є причиною; коли явище взаємодіє з тим або іншим у процесі розвитку цілого, до якого воно належить, воно є чинником; коли явище обумовлює існування іншого, воно є умовою [9].

Аналіз науково-педагогічної літератури з цього питання дав змогу нам дійти висновку, що багато вчених досліджували проблему визначення поняття „педагогічні умови” стосовно того чи іншого виду діяльності.

Так, Р. Сєрьожникова під „педагогічними умовами” розуміє сукупність об'єктивних можливостей, змісту, форм, методів, педагогічних прийомів [3].

Постановка завдання. Важливі завдання щодо удосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів іноземної мови, орієнтованих на нові реалії життя, інтелектуально та духовно розвинених та аналіз психолого-педагогічної літератури засвідчили, що особливого значення набуває створення відповідних педагогічних умов щодо готовності майбутніх фахівців до виконання професійної діяльності, що є метою цієї статті.

Виклад основного матеріалу. Згідно психолого-педагогічних досліджень, педагогічні умови слід розуміти як обставини, від яких залежить та відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості чи групою людей та, на думку С. Висоцького, є сукупністю об'єктивних можливостей змісту навчання, методів, організаційних засобів його здійснення, коли забезпечується успішне вирішення поставленого педагогічного завдання [7]. У цьому

ЗМІСТ

Безкоровайна О.В. Культурний контекст як умова реалізації самоствердження особистості в освітньому процесі.	3
Калініченко М.М. Формування жанру орієнтальної історії в американській літературі.	13
Андрощук А.В. Мова роману Нормана Раша «Парування» («Mating») як предмет зображення.	15
Мороз Л.В., Пашко І.О. «Звіти про вояж» Е.Гейсса, Френсіса Претті та Річарда Ферріса в контексті англійської ренесансної літератури мандрів.	20
Михальчук, Н.О. Івашкевич Е.Е. Скандинавське завоювання Британії та його наслідки для становлення субкультури та комунікативної поведінки англійців.	24
Мороз Л.В., Кушнір Н.В. Роль спогадів англійських мандрівників-дипломатів у формуванні уявлень англійців про Росію кінця XVII- поч. XVIII ст.	28
Вовчук Н.І., Мороз Л.М. Розвиток новели в епоху Відродження.	32
Вакулінська Л.М. Епістолярні особливості комунікативних мовних засобів німецькомовних біблійних текстів.	34
Данілова Н.Р. Сучасні підходи викладання іноземних мов на немовних спеціальностях вищих навчальних закладів.	36
Олесюк Л.В. Соціолінгвальні особливості нової фразеології англійської мови.	38
Кочубей О.С. Структура та зміст підготовки викладачів перекладу в мовному вищому навчальному закладі.	41
Мороз Л.В., Король О.Ю. Формування граматичної компетенції у студентів немовних вищих навчальних закладів.	45
Денисюк Л.В. Інноваційні підходи викладання англійської мови для студентів немовних факультетів на сучасному етапі.	47
Давнюк С. В., Козицька О.А. Лінгвістичні засади оволодіння елементами синтаксису під час навчання рідної мови.	50
Трофімчук В.М. Формування спеціалізованої комунікативної компетенції студентів-менеджерів у галузі говоріння.	53
Бойко Н.Г., Конопльова Ю.О. Роль мультимедійних технологій у формуванні комунікативної та міжкультурної компетенції учнів.	54
Ковалюк В.В. Англійський лінгвістичний компонент як елемент впливу на мовну ситуацію у сучасній Україні.	57
Палій В.П. Особливості засвоєння афективної лексики в процесі вивчення французької мови.	61
Дуброва А.С. Застосування комп'ютерної техніки на етапі введення нового матеріалу у системі інтенсивного навчання іноземних мов.	64
Яцюрик А.О. Лінгвістичні засади вивчення особистісних корелятивів креативності людини.	67
Сухомлин Т.С. Особливості перекладу фразеологізмів, що виражають психічний стан людини, з англійської на українську мову.	69
Мазурок О.М. Педагогічні умови формування готовності майбутнього вчителя іноземної мови до виконання професійної діяльності.	72
Михальчук Н.О., Івашкевич Е.З. Текстуальна очевидність і оповідна структура роману «Нічні охоронці» Алана Мура та Дейва Гіббонса.	76
Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е. Кроскультурна комунікація: комунікативний підхід в процесі навчання вчителів англійської мови.	83
Бігунова С.А., Зубілевич М.І. Семантика символічних топонімів.	90
Дуброва А.С. Навчання особистісно-орієнтованого спілкування на основі тексту студентів немовних факультетів вищих навчальних закладів.	94
Моєсеєва О.С. Розвиток професійної культури майбутніх вчителів англійської мови.	95
Михайленко В.В. Переклад у міжкультурному навчанні: «Very» у центрі уваги.	99
Колінчак Н.Д. Ефективність користі роботи над проектом в аудиторії іноземної мови.	102
Верьовкіна О.Є., Ярута Н.П. Синтаксичні виразні засоби та стилістичні прийоми в оповіданнях Роалда Даля «Четвертий комод чіпендейла» та «Парі».	105
Відомості про авторів	108

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Бігунова С.А.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Горішна І.Г.

Здано до набору 25.04.2013 р. Підписано до друку 29.04.2013 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39 Замовлення №144/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

**А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання
гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ,
2013. — 109 с.**

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243

ББК 81.2